

Sisällys

1	JOHDANTO	1
3	SUITSIKUJAN PÄIVÄHOITOYKSIKÖN ARVOT	3
4	LAPSIKÄSITYS JA KASVATTAJUUS	4
5	YHTEISTYÖ PERHEIDEN KANSSA	6
6	TURVALLISUUS PÄIVÄHOIDOSSA.....	7
7	KASVUN JA OPPIMISEN TUKI VARHAISKASVATUKSESSA (KOT)	8
8	TERVEYS JA OMATOIMISUUS	9
9	LASTEN LEIKKI.....	10
10	ÄIDINKIELI – KIELEN MERKITYS	11
11	NÄYTELMÄT/NÄYTTELEMINEN.....	12
12	KÄDENTAI DOT JA HIENOMOTORIIKKA.....	13
13	KANSAINVÄLISYYS	14
	13.1 Monikulttuurisuuden rikkaus	14
14	LUONTO JA YMPÄRISTÖ SEKÄ KESTÄVÄ KEHITYS	15
15	MUSIIKKI	16
16	LAPSEN TUNTEET	17
17	MATEMATIIKKA.....	18
18	LIIKUNTA.....	19
19	MEDIAKASVATUS	20
20	ETIIKKA JA USKONTOKASVATUS.....	21
21	HISTORIA.....	22
22	ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	23
	22.1 Valmistava esiopetus.....	24
23	ESIOPETUKSEN OPPILASHUOLTO (OHR)	25
24	AVOIMEN VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN.....	27
	24.1 Pikku- Hepon kerhotoiminta	27
	24.2 Pikkuhepon avoin toiminta	28
25	YHTEISTYÖTAHOT JA KUMPPANUUDET	29
	25.1 YHTEISTYÖ NEUVOLAN KANSSA	29
26	TYÖYHTEISÖN RAKENTEET JA TOIMINNAN ARVIOINTI	30

1 JOHDANTO

Meidän yksikkömme varhaiskasvatussuunnitelma perustuu valtakunnalliseen ja Vantaan kaupungin oppimis – ja opetussuunnitelmaan.

Huomioimme myös Vantaan kaupungin arvot, jotka näkyvät kautta linjan meidän suunnitelmamme sisällössä.

KESTÄVÄ KEHITYS: Opimme luonnon varojen käyttöä ja luonnon arvostamista sekä sähkön ja veden käytön säästämistä. Harjoitteleme kierrättämistä ja roskien lajittelua.

YHTEISÖLLISYYS: Vanhemmat kasvatuskumppaneina ja koko yksikkömme henkilökunnan yhteistyö toteutuu keskustellen ja arvioiden ja erilaisten tapahtumien avulla. Meillä on paljon yhteistyötä eri tahoihin ja he omalta osaltaan auttavat meitä lasten kasvatusta – ja opetustyössä.

INNOVATIIVISUUS: Lasten itse keksimät ratkaisut, pohdinta, haasteet. Lapsi tulee nähdä ja kuulla. Kannustamme ja rohkaisemme lasta kohti hyvää nuoruutta ja aikuisuutta. Henkilökunnan oma motivaatio tukee lasta ja auttaa etsimään uusia tutkimuskohteita sekä virittämään lapsen kiinnostusta ja innostusta uuteen asiaan. Henkilökuntamme seuraa kasvatusalan kehittymistä ja käy koulutuksissa sekä käyttää omia taitojaan lasten iloksi.

VANTAAN VARHAISKASVATUKSEN SLOGAN:

☺ " Vantaalla vekara viihtyy ja vaikuttaa"☺

ja meillä Vantaan Hakunilassa: " HAUSKOJA HETKIÄ HAKUNILASSA"

♥"SUJUVASTI SUITSIKUJALLA"♥

Pidämme tärkeänä yksikössämme lasten hyvinvointia. Vantaan kaupunki on tehnyt lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman (kts. www.vantaanhyvis.fi).

- ❖ kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen: lapsen osallisuus, kuuleminen ja yksilöllisyys
- ❖ suotuisa kasvuympäristö: huolenpito ja turvallisuus, myönteinen ilmapiiri, toiminnan rakenteet ja fyysiset puitteet sekä yhteisöllisyys.
- ❖ kasvatuskumppanuus: toimiva vuorovaikutus, yhteinen sitoutuminen ja lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma
- ❖ hyvinvointityötä edistävät rakenteet: yksikön toimintavavat ja moniammatillinen verkostotyö

Kaiken perustana on lapsen ja kasvattajan välinen avoin ja lämmin vuorovaikutus, joka tulee esille suunnitelmamme sisällössä.

2. SUITSIKUJAN PÄIVÄHOITOYKSIKKÖ

Suitsikujan päivähoitoyksikköön kuuluu 3 päiväkotia, jotka sijaitsevat Hakunilassa.

1. Suitsikujan päiväkotia Suitsikuja 2

Talossamme on 4 ryhmää: "Untuvikot" alle 3-vuotiaille lapsille

"Hattarat" 3-5-vuotiaille lapsille

"Hahtuvat" 3-6-vuotiaille lapsille, osa lapsista tarvitsee tukea kehitykseensä

"Poutapilvet" 3-6-vuotiaille lapsille

Ympäristö on viihtyisä ja rauhallinen. Päiväkotia sijaitsee Suitsikujan päässä Nissaksen ja Hakunilan rajamailla. Talomme on iso omakotitalo. Järjestämme lasten kanssa yhteisiä tapahtumia ja tempauksia; näytelmiä, taidenäyttelyitä, kuorosotia ja hullunkurisia päiviä.

2. Aisakellon päiväkotia Hiirakkokuja 5

Kerrostalon alakerrassa on 2 päiväkotiryhmää: "Karhut" 3-5-vuotiaille lapsille

"Ketut" 5-6-vuotiaille lapsille.

Aisakello sijaitsee kerrostalon alakerrassa ja ovemme avautuu kohti leikkiuistoja

ja luontoa. Päiväkodistamme on lyhyt matka pururadan lenkkipoluille ja metsään.

Päiväkotimme on Hakunilan vanhin, kodikas pieni yhteisö. Henkilökunta ja

molempien ryhmien lapset tuntevat toisensa; tutustumme mm. kerhotoiminnan avulla.

Kokkikerhot, retkikerhot, vironkielikerho, jumppakerho, musiikkikerho.

3. Pikku-Hepo päiväkotia Hiirakkokuja 4

Kerrostalon alakerrassa on avointa toimintaa ja kerhotoimintaa lapsiperheille:

Avointa toimintaa lapsiperheille: maanantaisin 9.00- 15.00 ja perjantaisin 10.00- 15.00 kokopäivän ja torstaisin aamupäivällä 9.00- 12.00.

Avoin toiminta on pääasiassa tarkoitettu alle kouluikäisille lapsille, heidän vanhemmilleen ja isovanhemmille, myös perheen kouluikäiset ovat tervetulleita. Toiminta on maksutonta eikä ennakkoilmoittautumista tarvita. Avoimen päiväkodin toiminta perustuu aktiiviseen yhdessäoloon, jossa vanhemmat huolehtivat lapsistaan. Toiminta sisältää vapaata yhdessäoloa ja leikkimistä sekä esimerkiksi taito- ja taideaiheita, musiikkia, liikuntaa. Vanhempien ja lasten toiveet ohjelmasta otetaan huomioon ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan. Vanhemmilla on mahdollisuus saada tukea ja keskustella kasvatuksesta, lapsen kehityksestä ja lapsiperheen arjesta. Jokainen on lämpimästi tervetullut. Paikan päällä on nähtävillä tarkempi viikko-ohjelma siitä, mitä kulloinkin avoimen päiväkodin ohjelmassa on luvassa. Pikku- Hepo löytyy myös Facebookista.

Kerhot: Aamupäiväkerho 2,5-4-vuotiaille lapsille tiistaisin ja keskiviikkoisin klo 9.00-11.00

Iltapäiväkerho 3,5-5-vuotiaille lapsille tiistai, keskiviikko ja torstai klo 12.00-15.00

Katso tarkemmat aukioloajat ja ohjelmat internetistä www.facebook.com

Pikku - Hepo yhdistää alueen asukkaita ja helpottaa arjen elämää. Yhteistyössä

kävijöiden kanssa suunnitellaan toimintaa ja tapahtumia; leivotaan, keskustellaan,

leikitään, lauletaan ja retkeillään.

Kaikissa päivähoitoryhmissämme on pienryhmätoimintaa.

3 SUITSIKUJAN PÄIVÄHOITOYKSIKÖN ARVOT

1. LUOTTAMUS

- ❖ LAPSI: Tulen nähdä ja kuulla. Saan leikkiä ja oppia ja kasvaa rauhassa. Minulle annetaan tehtäviä ja koen iloa selviytyessäni niistä ja jos tunnen itseni epävarmaksi, aikuiset kannustavat minua.
- ❖ VANHEMMAT: Tulen nähdä ja kuulla. Minun mielipidettäni lapseni vanhempana kunnioitetaan. Voin olla rauhallisin mielin kun tiedän ja tunnen päiväkodin. Saan halutessani tietoa lapseni päivästä. Voin keskustella henkilökunnan kanssa avoimesti. Lapseni saa tarvitsemansa tuen, kehittyä ja oppii.
- ❖ HENKILÖKUNTA: Olen kiinnostunut lasten kehityksestä. Olen luotettava ja arvostan lasten ja vanhempien mielipiteitä. Muistan vaitiolovelvollisuuden. Lapsen etu on tulla hyväksytyksi sellaisena kuin on. Annan aikaa lapselle, kuuntelen ja kannustan häntä. Olen apuna kun tarvitaan.

2. TURVALLISUUS

- ❖ LAPSI: Tutustun rauhassa ryhmään ja aikuisiin. Saan opastusta ryhmän sääntöihin sisällä ja ulkona. Haasteiden kohdatessa minua autetaan selviytymään päivästä. Minä saan olla rauhassa ja turvallisin mielin. Tiedän, että vanhempani noutavat minut kotiin. Päiväkodin aikuiset ovat läsnä koko ajan ja saan heiltä tukea kun tarvitsen.
- ❖ VANHEMMAT: Henkilökunta pitää huolta minun lapsestani kaiken aikaa. Lapseni sairastuessa, ollaan minun yhteydessä ja siksi pidän yhteyttä ajan tasalla sekä hoidan hänet terveeksi kotioissa. Olen yhteydessä henkilökuntaan heti kun muutoksia sovittuihin asioihin tulee esim. hakuajat tai lapsen hakija vaihtuu.
- ❖ HENKILÖKUNTA: Keskustelemme ja sovimme yhteisistä säännöistä ja noudatamme niitä. Laadimme ja tiedämme poistumissuunnitelmat ja turvaohjeet. Ympäristöstä pidämme huolta, jotta kaikkien on turvallista olla tiloissamme. Siistimme tiloja ja pidämme yllä järjestyä.

3. LUOVUUS

- ❖ LAPSI: Minä olen taitava ja osaan paljon asioita, haluan kertoa tiedoistani ja näyttää taitoni. Minulla on paljon ideoita joita haluan toteuttaa. Olen LAPSI, jolle kaikki on mahdollista, huomaa minut. Saan rohkeutta puhua, liikkua, maalata, soittaa, laulaa ja esiintyä sekä leikkiä... kuunnella hiljaisuutta...
- ❖ VANHEMPI: Iloinen ja nautinnollinen päivä tuo virikkeitä lapsemme elämään. Haluan itseään toteuttavan lapsen ja olemme ylpeitä hänen kehittyvästä itsetunnostaan. Voin kuulla ja nähdä mitä päivällä on tapahtunut huomioimalla askartelutuokset, maalaukset ja juhlat...
- ❖ HENKILÖKUNTA: Annan erilaisia materiaaleja ja ympäristöä hyväksikäyttäen lapsille mahdollisuuden erilaisiin luovuutta kehittäviin toimintoihin. Teen mahdolliseksi sen, että lapsi voi itse tehdä ja kokeilla, kokea ja osallistua / onnistua ja epäonnistua ja yrittää uudelleen. Taidetta, historiaa, musiikkia, käsitöitä, maalausta, luontoelämyksiä, jumppaa, askarteluja eri materiaaleista jne. Lapsille jää hyvä mieli, ilo ja uteliaisuus. Kaikki tuokset ja suoritukset ovat arvostettuja ja hyviä. Luovuutta käyttäen tutkimalla ja ihmettelemällä opimme uusia asioita; matematiikkaa, äidinkieltä, luonnontietoa, historiaa, tuomme arkipäivään pieniä elämyksiä.

4 LAPSIKÄSITYS JA KASVATTAJUUS

Tavoite: Lapset saavat tuoda esille oman tietonsa ja taitonsa. Heitä rohkaistaan oppimaan lisää.

Lapsi on:

LAPSI SAA OLLA LAPSI: EREHTYVÄ JA HAAVOITTUVA

Lapsi mukana toiminnan suunnittelussa:

- lasten vetämät aamunaloitukset,
- lasten omat askartelusuunnitelmat tai
- omista havainnoista, keksinnöistä ja kokemuksista sekä mielipiteistä kertominen muille.
- päivittäin voi valita leikkikavereita - paikkoja aikuisen avustuksella.
- päivän kulkuun on lasten mahdollista vaikuttaa, esimerkiksi ulkoilun ajankohta ja paikka.
- syksyllä laadimme lasten kanssa ryhmän yhteiset säännöt, joita noudatamme.

Lapsen mietteet kuullaan ja kirjataan hoito- ja kasvatussopimusta tehtäessä syksyisin. Esikoulussa opettelemme itse arviointia.

Kaikki aikuiset osallistuvat yhdessä perheiden kanssa lasten kasvattamiseen:

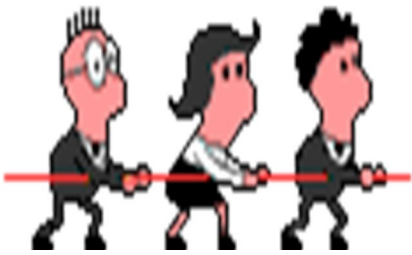
- Henkilökunta on tarvittaessa lasten ja perheiden tukena.
- Lasten toiveita kuunnellaan ja toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.
- Vanhempien kanssa keskustellaan päivittäin
- Teemme yhdessä varhaiskasvatussuunnitelmat ja sopimukset.
- Olemme yhteistyössä neuvoloiden, koulujen ja eri terapeuttien kanssa tukeaksemme lasten kehitystä.
- Henkilökunta vastaa päiväkodin toiminnasta.

- *Kuuntelemalla ja keskustelemalla lapsen kanssa, huomaamme ja näemme lapsessa olevan hyvän, jonka pohjalle voi rakentaa ehjää vuorovaikutusta. Tämä kantaa läpi elämän ja tukee lapsen itsetuntoa.*

5 YHTEISTYÖ PERHEIDEN KANSSA

MOTTO: - "Vedetään yhtä köyttä" yhdessä lasten hyväksi

Lapsen aloittaessa meillä, vanhemmat ja lapsi tulevat tutustumaan päiväkotimme. Vanhemmat sopivat hoitoajasta johtajan kanssa. Vanhemmat tuntevat lapsensa parhaiten. Sen vuoksi keskustelu on tarpeen heti lapsen aloittaessa päivähoidossa. Apuna tässä on "Lapsi kotioloissa" lomake. Lomake löytyy internetistä osoitteesta www.vantaa.fi/opetusjakasvatus tai saat sen päiväkodista.

Vanhemmat ja hoitohenkilökunta laativat kaikkien alle esiopetusikäisten kohdalla hoito – ja kasvatussopimuksen. Esiopetusikäisille laaditaan lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelma (LEOPS)

Teemme nämä sopimukset ja suunnitelmat, kun lapsi on ensin rauhassa aloittanut hoidon tai esiopetuksen ja me olemme oppineet tuntemaan lasta. Lapsi on mukana sopimusta tehtäessä, koska myös häneltä kysytään mielipiteitä. Sopimusta tarkistetaan tarvittaessa.

Vuorovaikutusta pidetään yllä päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa. Vuorovaikutus perustuu luottamuksellisuuteen. Olemme vaitiolovelvollisia.

Ryhmän viikko-ohjelma on ryhmän eteisen ilmoitustaululla, siellä tiedotetaan myös retkistä ja juhlista.

Lisäksi jaamme kirjallisia tiedotteita..

Tässä esiopetusryhmämme teema Meri, jota käsitellään koko syksy. Teeman avulla opitaan eri taitoja. Kuvassa on vanhempien ja lasten tekemiä kaloja.

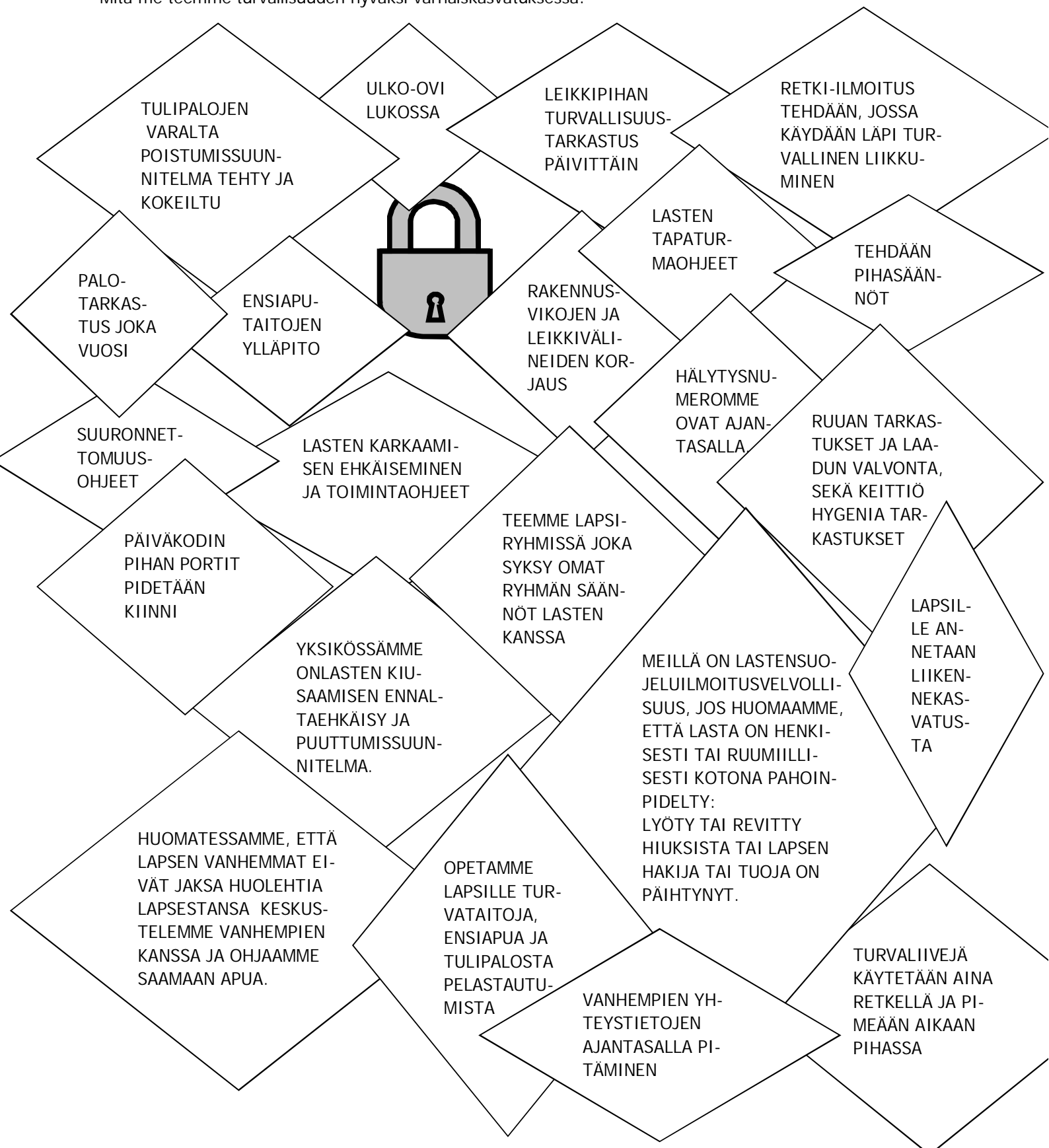
Muita yhteistyömuotoja ovat mm. yhteiset tapahtumat, juhlat, vanhempainillat – päivät, sekä tiedottaminen esim. ryhmän viikko-ohjelma. Yksikössämme tehtiin kysely vanhempien ja päivähoidon kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Tämän kyselyn pohjalta yksikössämme on keskusteltu kasvatuskumppanuudesta ja sen merkityksestä perheille. Keskustelu on jatkuvaa. Vanhempien antamat palautteet ja vinkit toimintaan ovat aina tervetulleita ☺

6 TURVALLISUUS PÄIVÄHOIDOSSA

Vanhemmilta kysyttiin, mitä he ajattelevat hyvästä päivähoidosta. Silloin vanhemmat sanoivat, että turvallisuus on tärkeää.

Mitä me teemme turvallisuuden hyväksi varhaiskasvatuksessa:

7 KASVUN JA OPPIMISEN TUKI VARHAISKASVATUKSESSA (KOT)

Konsultoiva erityislastentarhanopettaja (KELTO) tukee ja ohjaa kasvatushenkilöstöä yksilöllisten tukitoimien suunnittelussa ja toteuttamisessa sekä tekee tarvittaessa yhteistyötä vanhempien kanssa.

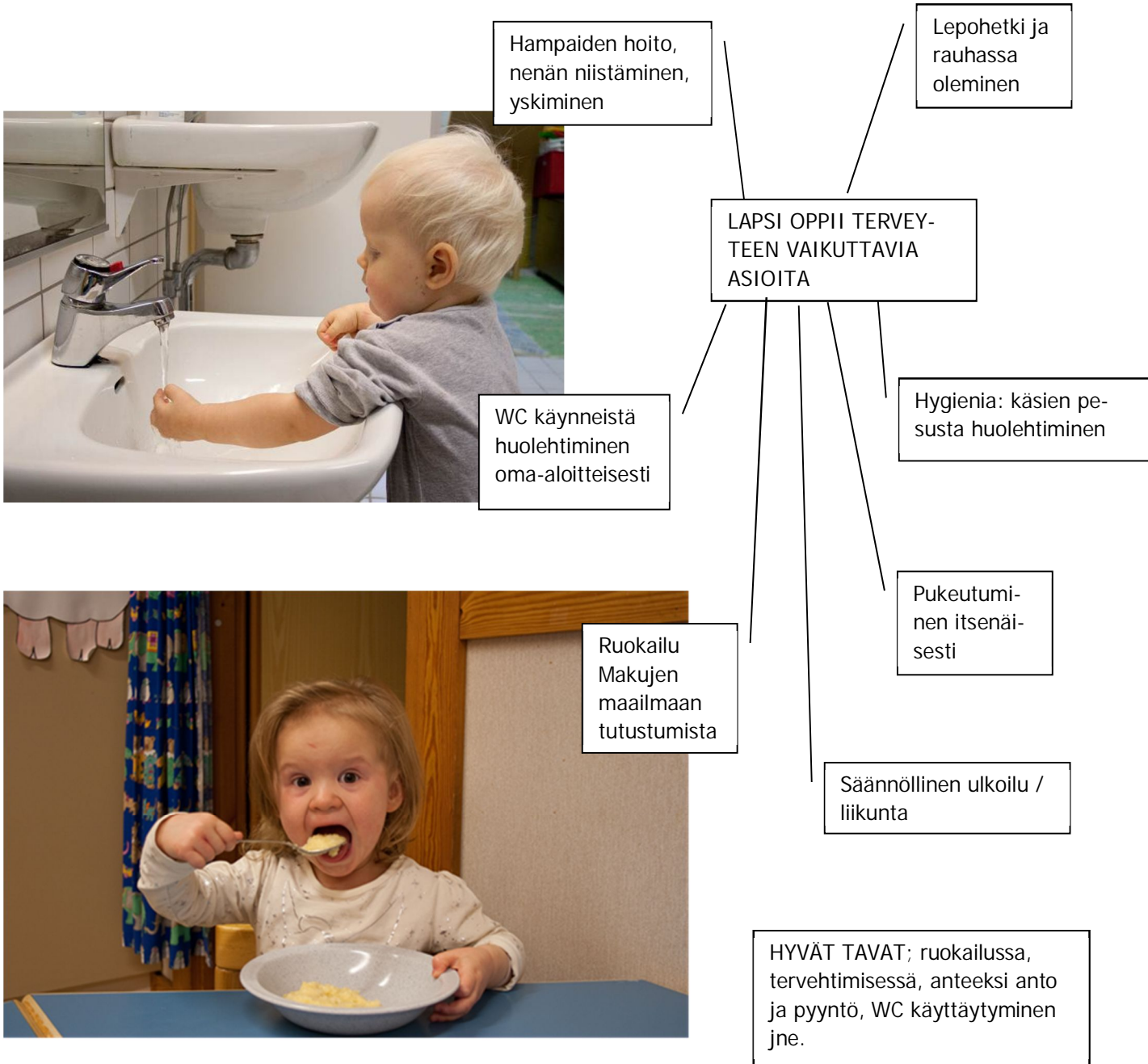
Lapselle tukea:

1. Yleinen tuki kuuluu kaikille lapsille.
2. Tehostettu tuki on lapsen kasvun ja oppimisen yleistä tukea vahvempaa ja yksilöllisempää tukemista, joka suunnitellaan aina kokonaisuutena yksittäistä lasta varten. Tehostettu tuki on säännöllistä, päivittäistä ja voi sisältää useita tukimuotoja samanaikaisesti. Lisäksi se sisältää erityispedagogisia menetelmiä ja rakenteellisia tukitoimia. Tehostettua tukea tarvitsevalle lapselle laaditaan tehostetun tuen suunnitelma.
3. Erityinen tuki sisältää jo yleisen ja tehostetun tuen aikana käytössä olleet menetelmät. Siihen lisätään erityispedagogista osaamista sekä rakenteellisia tukitoimia, joita voivat olla avustaja, resursierityislastentarhanopettaja, integroitu tai pienennetty ryhmä. Erityistä tukea saaville lapsille tehdään henkilökohtainen opetussuunnitelma (HOJKS)

8 TERVEYS JA OMATOIMISUUS

Tavoite: Lasta tuetaan ymmärtämään hyvään oloon vaikuttavia asioita ja hän oppii pitämään huolta omasta terveydestään. Lapsen kasvaessa hänen omatoimisuutensa lisääntyy ja esiopetusikäinen lapsi on jo taitava ja omatoiminen.

Neuvolan 4v. tarkastukseen menevien lasten vanhemmille annamme mukaan lomakkeen, jossa kerromme, miten lapsella on mennyt päivähoitossa.

6- vuotiaiden lasten oppilashuoltoryhmän toiminnasta katso sivu 25.

9 LASTEN LEIKKI

TAVOITE: Lapsi oppii kunnioittamaan ja ottamaan huomioon muita. Lapsi oppii käyttämään mielikuvitusta ja luovuutta. Harjoittelee ongelmanratkaisutaitoja ja keskittymiskykyä. Leikin avulla lapsi kehittyy ja oppii uusia asioita.

Leikit voivat olla aikuisen tarkkaan suunnittelemaa tai lasten itse keksimiä. Leikkiympäristöstä tehdään kuhunkin leikkiin sopiva, leikin mahdollistava paikka.

RAKEN-
TELU
LEIKIT

LIIKUNTA-
LEIKIT

LORUT/
RUNOT

SÄÄNTÖ
TÖ-

TEATTERI

ROOLI-
LEIKIT

VESI-JA HIEKKA-
LEIKIT

PELIT

SEIKKAILU-
LEIKIT

METSÄLEIKIT

MAJALEIKIT

SISÄLEIKIT

ULKO-
LEIKIT

”LEIKKI ON ILOINEN, NAUTINNOLLINEN, LUOVA HETKI, JOSSA KAVERISUHTEET MUOTOUTUVAT”

10 ÄIDINKIELI – KIELEN MERKITYS

TAVOITE: Lapset oppivat käyttämään päivittäin kieltä eri tilanteissa.

MILLÄ TAVOIN: Kielen kehitystä tukevaa toimintaa:

- Päivän rutiinit (pukeminen, ruokailu yms.)
- Asioiden ja esineiden nimeäminen ja toistaminen
- Leikki/ohjattu leikki
- Tukiviittomat ja kuvat
- Kirjat, kuvat, sadut, pelit, musiikki, lorut yms.
- Näytelmät, teatterit, kirjastokäynnit
- Annamme aikaa ja kuuntelemme lasta, sekä keskustelemme ja vastaamme lapsen kysymyksiin.
- Tutustumme lehtileikkeisiin, tietotekniikkaan.
- Oman nimen kirjoittaminen ja kirjainten hahmottaminen ja tunnistaminen

Lasten mietteet: MITÄ ON ÄIDINKIELI?

Poika 3v: " Äitinkieli on eläin. Sen nimi on eläin.

Tyttö 4v: "Mitä se puhuu"

Poika 4,5v: "Äitin kieltä, en tiedä muuta"

Poika 5v: "Tällaista" Lapsi lipoo kielellään pitkin suupieliään, eri suuntiin.

11 NÄYTELMÄT/NÄYTTELEMINEN

TAVOITE: Lapsi oppii käyttämään kieltä ja käsittelemään tunteita sekä rohkaistuu esiintymään erilaisissa tilanteissa teatterin keinoin.

NÄYTELMÄT

PÖYTÄTEATTERI

NUKKETEATTERI

VARJOTEATTERIA

TANSSI

Kannustamme lapsia keksimään ja esittämään omia näytelmiä.

ESIINTYMISIÄ YLEISÖLLE

ROOLIVAA-TELEIKIT

KÄSINUKET, PEHMOLELUT

SORMINUKET

KÄYMMME KATSOMASSA TEATTERIESITYKSIÄ JA ELOKUVIA

12 KÄDENTAITOT JA HIENOMOTORIIKKA

TAVOITE: Lapset tutustuvat ja kokeilevat erilaisia välineitä, materiaaleja ja tekotapoja. Lasta kannustetaan ja hänen työtään arvostetaan.

Materiaaleina käytämme mm. erilaisia värejä (esim. vesivärit, liidut, kynät), massoja (savi ja muovailuvaha) sekä luonnosta ja kierrättämällä saatuja raaka-aineita.

MEILLÄ ON LASTEN TÖIDEN TAIDENÄYTTELYITÄ
LASTEN ITSE KEKSIMIÄ JA OHJEIDEN MUKAAN TEHTYJÄ TÖITÄ

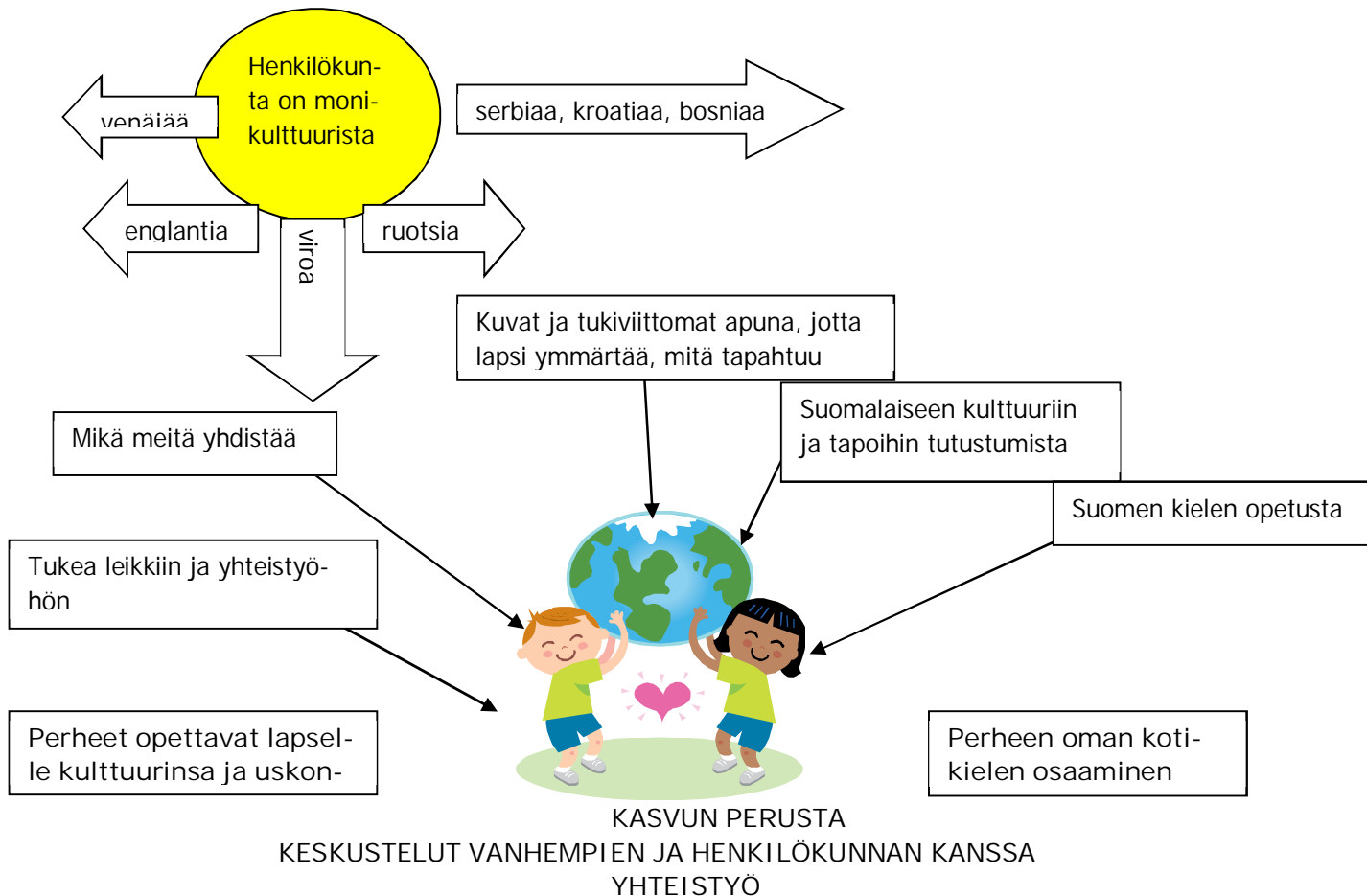

13 KANSAINVÄLISYYS

TAVOITE: Lapset tutustuvat Suomalaiseen kulttuuriin ja tapoihimme. Huomioimme myös muiden maiden kulttuureja. Suomen ja muiden maiden kulttuureihin tutustumme esimerkiksi:

13.1 Monikulttuurisuuden rikkaus

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tasokas kasvatus ja hoitotyö monikulttuurisessa ympäristössä; jossa emme etsi eroavaisuuksia vaan olemme kaikki samankaltaisia ihmisiä. Tuemme sosiaalista kanssakäymistä, sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja monikielisyyteen.

14 LUONTO JA YMPÄRISTÖ SEKÄ KESTÄVÄ KEHITYS

TAVOITE: Lapsi oppii kunnioittamaan ja arvostamaan luontoa ja ympäristöä.

ELÄVÄ LUONTO;
ELÄIMET JA KASVIT

IHMINEN; MINÄ JA
MUUT

KIERRÄTYS; PAPERI, BIOJÄTE,
KIRPPUTORIT, VAATTEET,
ASTIAT, PATERIT, LASI, ME-
TALLIKERÄYS, PAHVILAATI-
KOT, LEHDET, MAITOPURKIT

MAAPALLO JA
AVARUUS

LUONNONVAROJEN SÄÄSTÄMINEN:
SÄHKÖ JA VESI / OMAN TOIMIN-
NAN VAIKUTUS LUONTOON.

LÄHIYMPÄRISTÖ; PÄI-
VÄKOTI, PIHA-ALUE,
KOTI, HAKUNILA, MET-
SÄRETKET,
RETKET PONIHAKAAN,
PURURADALLE...

VUODENAIKOJEN TUNNISTAMINEN: SÄÄN
MUKANAAN TUOMAT LUONNONMUUTOKSET.
ELÄINTEN ELÄMÄ ERI AIKOINA

TUNNUSTELEMME

MAISTELEMME

KIERRÄTÄMME

KÄYMME KIERRÄ-
TYSPISTEISSÄ

TUTUSTUMME

HAISTELEMME

TUTKIMME

LEIKIMME
LUONNONMA-
TERIAALEILLA

LIIKUMME JA
RETKEILEMME
ERI YMPÄRIS-
TÖISSÄ

KUUNTELEMME

15 MUSIIKKI

TAVOITE: Tutustumme oman äänen käyttöön, rytmikkaan, soittamiseen, kuunteluun, sekä musiikkiliikuntaan. Perehdymme myös musiikkiperinteisiin Suomessa ja muissa maissa. Opettelemme soittimien nimiä.

MUSIIKISTA
JA LAULUSTA
NAUTTIMINEN!

MUSIIKIN
TEKEMINEN

SOITTIMET

MUSIIKIN
KUUNTELU

KONSERTEISSA
KÄYMINEN

RYTMIKKA

Tyttö 4v. : "Robin laulaa"

Lasten mietteitä musiikista:

Poika 3v.: "Laulama"

Poika 4,5v.: "Se on sellasta karaokee"

Poika 5v.: "Ihminen tanssii"

Tyttö 5v.: "Fronside Ollie, Iisa-mäyräkoirat, sy-sy-svdämeestä puuttuu palanen"

16 LAPSEN TUNTEET

Tavoite: Lapsi oppii käsittelemään omia tunteitaan.

Opettelemme puhumaan ja miettimään mistä jokin tunne tulee.
 Miten käyttäytyy surullinen ihminen. miltä tuntuu olla iloinen, mistä huomaamme, että joku on iloinen.
 Tunteita herättävät monet eri tapahtumat mm. taiteet, liikunta, musiikki ja retkeily.

Lasten mietteet: MITÄ OVAT TUNTEET?

Poika 6 v: " Itku-suru, nauru – hvvä tunne."

Poika 5 v: " Tollasii, jos tuntee intain – SYDÄN"

Tyttö 5 v: " Itkemistä, iloistamista, vihaamista, laulamista.",
 "Mä tunnen et mua surettaa, toinen kerta vihainen toinen kerta mä olen ylpeä"

17 MATEMATIIKKA

TAVOITE: Arkeen liittyvä matematiikka tulee tutuksi iloisen leikin ja opetuksen avulla.

SISÄLTÖ:

- Muodot mm. ympyrä, neliö.
- Käsitteet mm. vertailu, luokittelu, mittaaminen.
- Numerot: tutustutaan numeroihin, lukumäärän ja numeron vastaavuuteen, laskemiseen
- Aika
- Raha
- Lisään
- Poistan

Lasten mietteet: MITÄ ON MATEMATIIKKA?

Poika 4,5 v: "Mä oon nähnyt sellasen hirviöohjelman, missä harjoitellaan matematiikkaa. Matikkamato, hirviöt pelasti kaikkien henkiä ja ne löysivät sellaisen papukaijan. Ne sanoivat salasanan ja sitten tuli esiin erilaisia matikkatauluja, mitkä näyttää sen mitä voi tehdä."

Tyttö 4v" Se on piirustus ja puhelin."

Poika 6 v:" Matematiikka on kirjaimia ja numeroita."

18 LIIKUNTA

TAVOITE: Löydetään yhdessä lapsen kanssa liikkumisen ilo. Pyrkimyksenä antaa lapselle myönteisiä kokemuksia ja elämyksiä liikunnasta.

LIIKUNTA ULKONA, SISÄLLÄ JA METSÄSSÄ:

LIIKUNNAN HYÖTY:

- Itsetunnon ja minäkuvan kehittyminen
- Oman kehon hallinta; voima, nopeus, kestävyys ja notkeus, koordinaatio
- Sääntöjen noudattaminen; pelisäännöt
- Ystävällisyys ja toisten huomioonottaminen, ryhmä-henki
- Kehittyvät: avaruudellinen hahmottaminen, tasapaino, reaktio ja erottelukyky

Tyttö 4 v:” Liikumista, hiipimistä..”

Lasten mietteet: MITÄ ON LIIKUNTA?

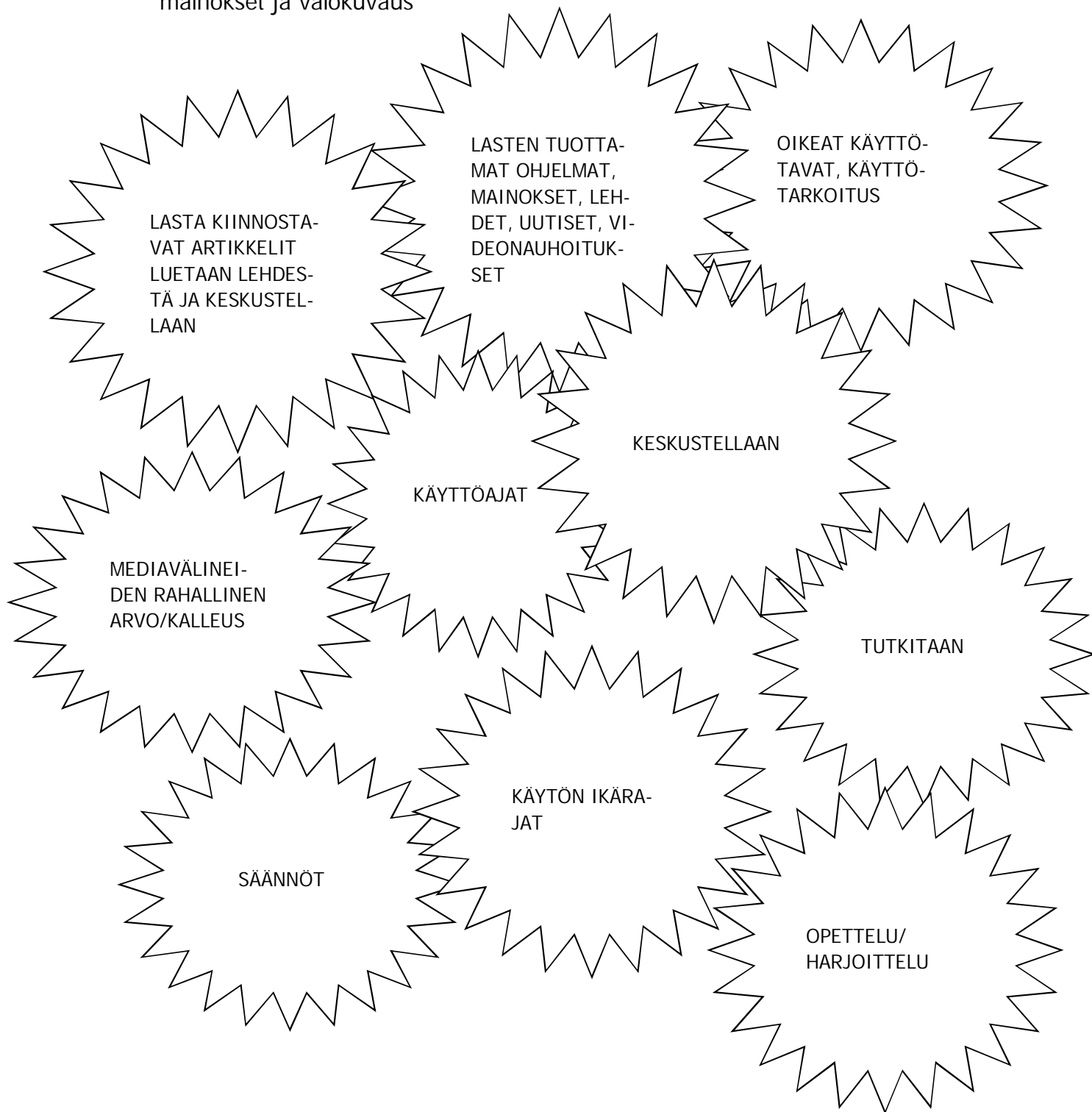
Poika 5 v:” Jaloilla kävellään, juokseillaan, uimaan ja nukkumaan.”

19 MEDIKASVATUS

Tavoite: Opetellaan käyttämään eri mediavälineitä oikein:

- cd- radiosoitin, tietokone/ internet / opetuspelit, puhelin, televisio, lehdet, mainokset ja valokuvaus

20 ETIIKKA JA USKONTOKASVATUS

TAVOITE: Lapsi oppii hyväksymään itsensä ja muut. Uskontokasvatusta järjestämme enemmistön uskonnon mukaan.

- Oikeudenmukaisuus
- Oikea ja väärä
- Tasa-arvo
- Itsensä ja toisten kunnioittaminen
- Hyvät tavat
- Anteeksiantaminen ja pyytäminen
- Elämän rakastaminen ja hyvä olo
- Rauhallisuus ja hiljaisuuden kuuntelu
- Toisten auttaminen ja kaverin kannustaminen

Jokaisella perheellä on oma uskontonsa ja lapsi saa vanhemmilta kunkin perheen oman uskontokasvatuksen. Käymme kirkossa jouluna ja pääsiäisenä. Lapselle, joka ei osallistu kirkossakäyntiin, järjestetään muuta mukavaa puuhaa. Vietämme kansanperinteen mukaisia juhlia, kuten joulua.

Esiopetuksessa annetaan uskontokasvatusta ja vaihtoehtoisesti elämäkatsomusopetusta.

Pääpaino on eettisessä kasvatuksessa, joka näkyy edellä mainituissa sisältöalueissa.

Lasten mietteet: MITÄ ON USKONTO?

Tyttö 4 v pitkän mietinnän jälkeen: "Mieli ja hyvä idea"

Tyttö 5 v: " Uskominen on, että sä uskot toisia."

21 HISTORIA

Tavoite: Lapset saavat tietoa, miten ennen Suomessa elettiin.

LASTEN ISOVANHEMPIEN
PÄIVÄ

MUSEOISSA KÄYNT-
JÄ:
ELÄINMUSEO,
KANSALLISMUSEO,
KOTISEUTUMUSEO,
TRAKTORIMUSEO,

TUTUSTUMISTA HA-
KUNILAN HISTORIAAN;
VANHAT KARTANORAKEN-
NUKSET JA MUTTERITALO

VANHOJEN TARINOIDEN JA US-
KOMUSTEN KUUNTELUA

ASKARTELUJEN TEKEMISTÄ

VANHOJEN TAVAROIDEN
TUTKIMISTA: GRAMOFONIT,
VANHAT LELUT, VANHAT
KUVAT, VANHAT SATUKIRJAT

JUHLATAVAT

VANHAT LAULUT JA LEIKIT JA TAVAT

VANHAT ASUT /
PUKEUTUMINEN

22 ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Tavoite: Auttaa lasta siirtymään perusopetuksen piiriin. Antaa mahdollisuuden oppia eri taitoja ja olla yhdessä samanikäisten lasten kanssa. Leikin ja teemojen avulla opitaan asioita.

Esiopetusta järjestetään jos esiopetukseen on tulossa 13 lasta.

Suitsikujan päivähoitoyksikössä on esiopetusta Aisakellon ja Suitsikujan päiväkodeissa.

Esiopetusikäiset lapset ovat olleet aina samassa ryhmässä koko esiopetuksen ja täydentävän päivähoidon ajan.

Esiopetus noudattaa Opetushallituksen antamia ohjeita vuodelta 2010 ja Vantaan esiopetussuunnitelman perusteita vuodelta 2011. 6 – vuotiaan ikätaso ja kokemukset otetaan huomioon tämänkin toiminnan suunnittelussa. ”Sujuvasti kouluun” on toiminnan motto kaikilla esiopetuksen sisältöalueilla. Lapset oppivat uusia asioita leikin, kokeilujen, havaintojen, pelien ja tehtävien avulla. Rohkaisemme lapsia etsimään itse tietoa ja kertomaan omista kokemuksistaan. Opettelemme myös kuuntelemaan ja noudattamaan ohjeita.

Yrityksen ja erehdyksen kautta kohti oppimisen iloa. Kun ymmärtää mitä tekee, myös oppii.

Opetuksen ja kasvatuksen sisältöalueet ovat laaja-alaisempia ja tähtäävät kouluvalmiuteen.

Yhteistyössä vanhempien ja lapsen kanssa laadimme syksyllä ”Lapsen esiopetuksen suunnitelman”.

Lapset saavat myös kaikissa ryhmissämme S 2-opetusta eli suomen kielen opetusta ja tarvittaessa myös valmistavaa esiopetusta, jossa suomen kieltä huonosti osaavalle lapselle järjestetään tehostetun suomen kielen oppitunti joka päivä.

Lasten mietteet: MITÄ ON ESIOPETUS?

Poika 5 v: " Opitaan kirjaimia ja numeroita."

Poika 3 v: " Esiopetus on pyöreä."

Tyttö 5 v: "Mä osaan tehdä viitosen. Kato mä teen. Se on piirtämistä ja viivan tekemistä."

Lasten mietteet: MITÄ OLET OPPINUT ESIKOULUSSA?

Poika 6 v: " Olen oppinut kirjaimia ja käyttäytymään. Osaan leikkiä nätisti kavereiden kanssa. uusia leikkejäkin olen oppinut; sulkapalloa, ope opetti. Kaveri opetti Banaanihippaa. Hippa ottaa kiinni ja sitten mennään banaanin näkösesti kun se saa kiinni..ja sitten toiset pelastaa sut avaamalla sun kädet ylhältä alas ninku banaanin kuoret. Olen oppinut rakentamaan le-goilla.

Tyttö 6 v: " En MINÄ ole vielä koulussa. En ole oppinut, kun en ole koulussa. Ai, eskarissa..olen oppinut piirtämään kukkia. Olen tehnyt kaikki tavarat eskarikirjaan ja se on nyt loppu. Oli paljon vaikeita tehtäviä, kirjaimet vaikeita. Eskarissa oli kivaa leikki ja juokseminen.

22.1 Valmistava esiopetus

Valmistavaa esiopetusta annetaan lapsille, joiden kotikieli on muu kuin suomi. He eivät osaa suomen kieltä. Nämä lapset osallistuvat esiopetukseemme ja saavat suomen kielen tehostettua opetusta yhden tunnin ajan päivässä. Teemme lapselle oman suunnitelman kielen oppimista varten. Kielen opetuksessa käytämme kuvia, pelejä, retkiä, pukemistilanteita= arjen kieltä, tuttuja asioita. Tukea kielen opetukseen saamme kieli- ja kulttuurikoordinaattorilta.

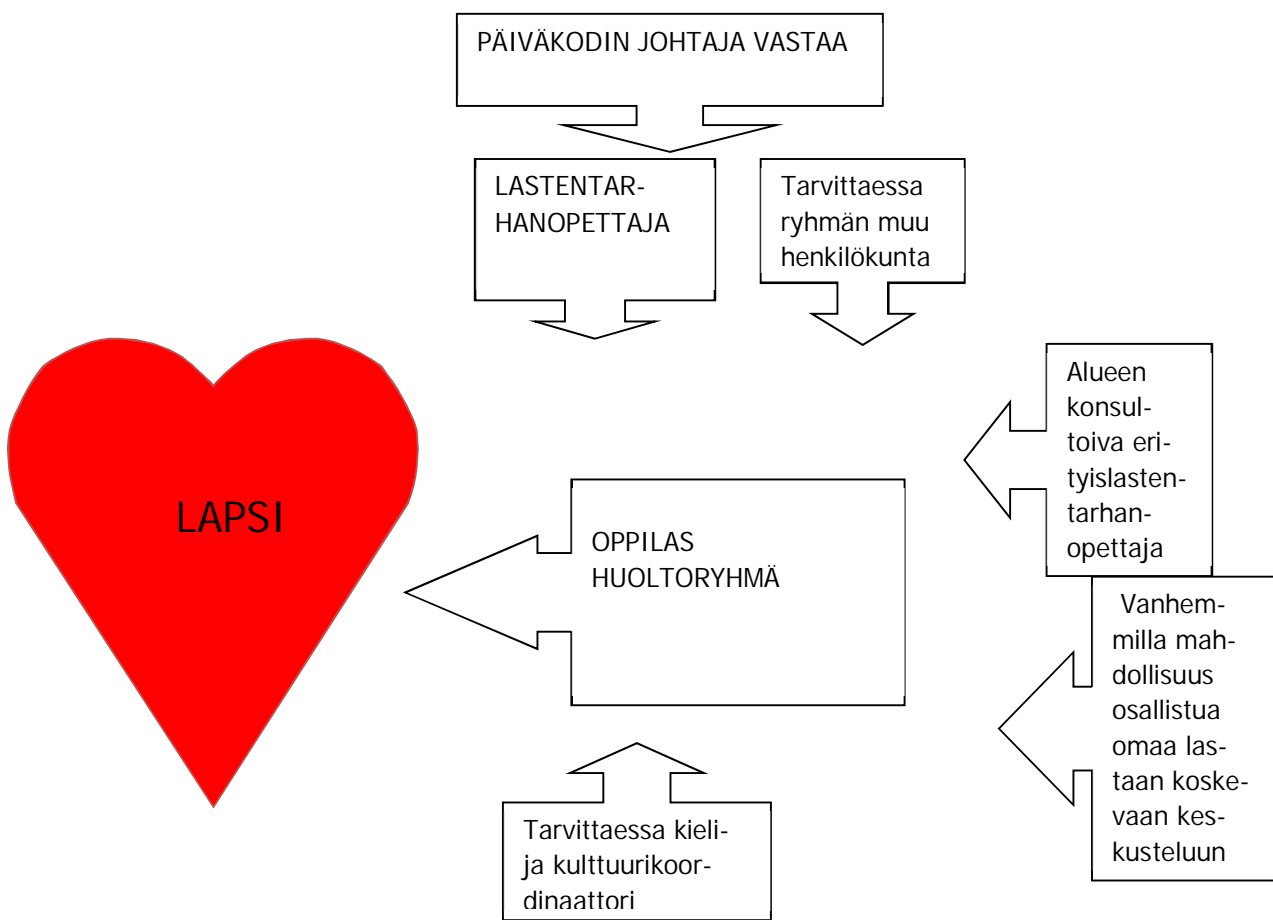

23 ESIOPETUKSEN OPPILASHUOLTO (OHR)

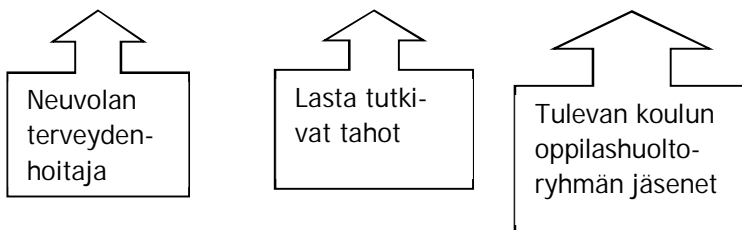
Esiopetuksen oppilashuolto on lapsen kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtimista. Suitsikujan päivähoitoyksikön hyvinvointityön yhtenä osana on esiopetuksen oppilashuolto (OHR).

Oppilashuollon tavoitteena on luoda terveellinen ja turvallinen kasvu- ja oppimisympäristö sekä lapsen kehityksen ja oppimisen esteiden tunnistaminen ja kasvattajan kannustaminen ja auttaminen. Kaikilla esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on oikeus oppilashuoltoon. Keskeisintä esiopetuksen oppilashuollossa on kiinteä varhaiskasvatuksen ja koulun yhteistyö. Lapsen siirtyessä kouluun, siirtyy myös tieto, mitä kaikkea lapsi on oppinut esikoulussa (EsKo- tiedonsiirto).

Lapsen tarvitessa koulun alkuun apua, käymme hänen asioitaan läpi Sujuvasti kouluun - työryhmän avulla. Näistä kaikista tiedonsiirroista keskustelemme yhdessä vanhempien kanssa. Ilman huoltajien lupaa ei tehdä mitään.

Muita yhteistyötahoja:

Oppilashuoltoryhmän kokoontuu kaksi kertaa vuodessa, syksyisin ja keväisin, tarvittaessa useammin.

Oppilashuoltoryhmän palaverissa käsitellään niitä lapsia koskevia asioita, joista on huoli tai joilla on tuen tarvetta ja pohditaan mahdollista koulumuotoa. Päiväkodin johtaja tekee palaverista pöytäkirjan. Lasta koskevat asiat kirjataan erillisille lomakkeille ja sovitaan jatkotoimenpiteistä. Vanhemmilta pyydetään kirjallinen lupa, jos lapsen asiat viedään Sujuvasti kouluun työryhmän käsittelyyn.

Vanhempien kanssa yhdessä pohditaan lapsen tilanne ja kirjataan kuvaus lapsen tuen tarpeesta ja huoltajien näkemys asiasta lomakkeelle (HUOLTAJAN /HUOLTAJIEN SUOSTUMUS TIEDONSIIRTOON) tukitoimien tarpeen arvioimiseksi lapsen aloittaessa koulunkäynnin.

Lomake lähetetään konsultoivalle erityisopettajalle tai kieli- ja kulttuurikoordinaattorille, joka vie lapsen asiat Sujuvasti kouluun työryhmään. Työryhmän jäsenten nimilista annetaan vanhemmille.

Keväisin esiopetuksen oppilashuoltoryhmän kokoontuu samalla kokoonpanolla ja siellä käydään läpi mihin kouluihin lapset menevät ja miten heidän asiansa ovat järjestyneet.

Tarvittaessa pidetään myös koko yksikön yhteisiä OHR- kokoontumisia, niissä keskustellaan esiopetuksen yleisistä kehittämisasioista, ei yksittäisen lapsen asioista.

24 AVOIMEN VARHAISKASVATUKSEN JÄRJESTÄMINEN

24.1 Pikku- Hepon kerhotoiminta

Tavoite: Opettelemme olemaan ja toimimaan ryhmässä ja nauttimaan siitä.

Harjoittelemme tunteita keskustellen.

KERHOISSAMME VOI:

24.2 Pikkuhepon avoin toiminta

Tavoite: Olemme perheiden kohtaamispaikkana, jossa järjestämme kaikenlaista toimintaa yhteistyössä perheiden kanssa.

Kaikille lapsiperheille ja heidän isovanhemmilleen avoin koti, johon voi tulla, olla ja mennä 😊

AVOIMESSA PÄIVÄKODISSA VOI:

OLLA VAIN OLLA

SAADA YSTÄVIÄ

RENTOUTUA

KESKUSTELLA

TUTUSTUA ERI ASIANTUNTIJoihin, KATSO S. 29

SAADA TUKEA

LAULUHETKIÄ

ASKARRELLA

VAUVA-HIERONTAA

YHTEINEN TATAMIVUORO

RETKEILLÄ

JUODA KAHVIA, TEETÄ JA LÄMMITTÄÄ RUOKAA

NAUTTIA VANHEMPIEN ELOKUVAPÄIVISTÄ

NAUTTIA RUOKAPÄIVISTÄ

KÄYDÄ KUNTOSALILLA

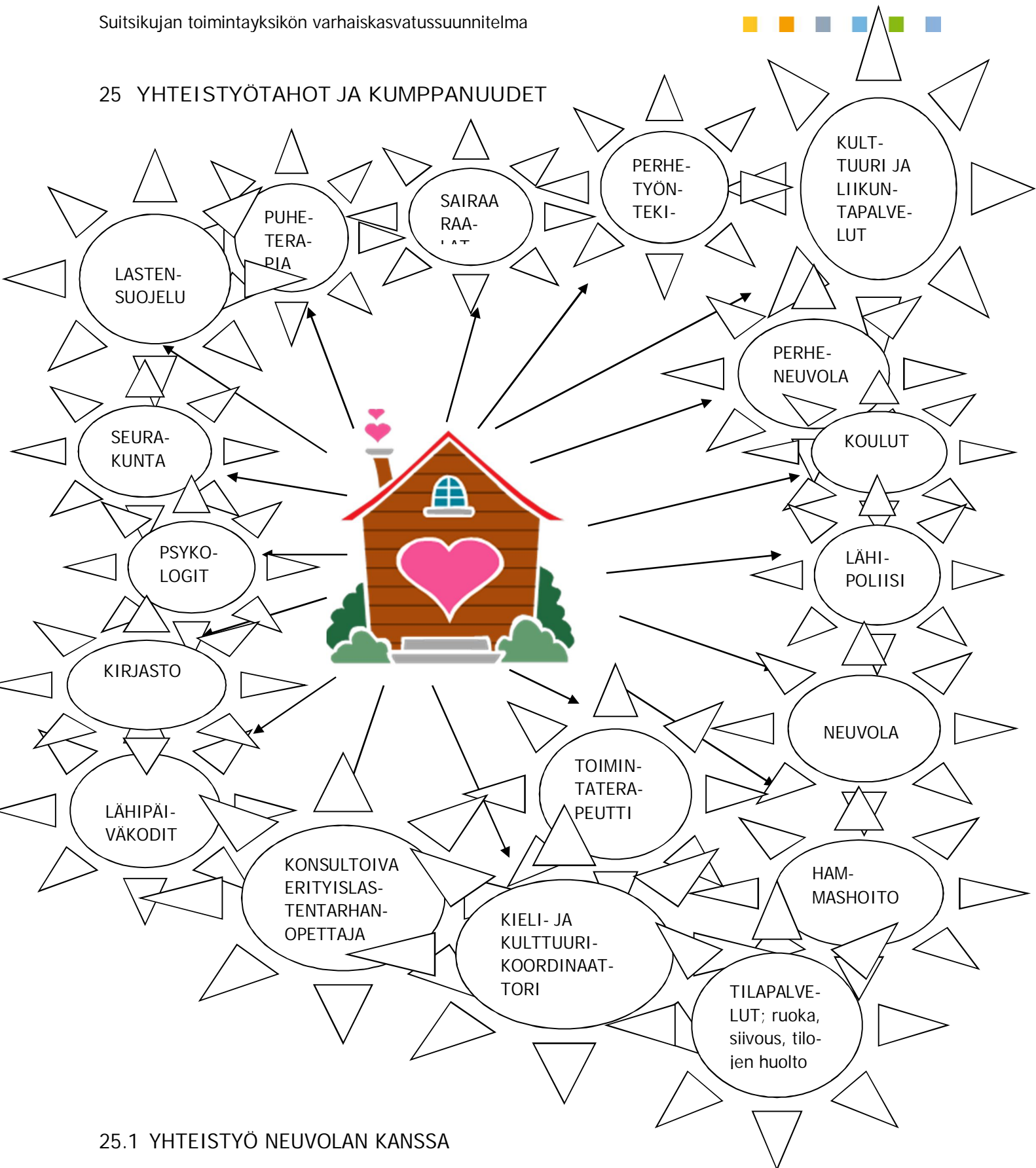
GRILLATA

LUKEA LEHTIÄ

25 YHTEISTYÖTAHOT JA KUMPPANUUDET

25.1 YHTEISTYÖ NEUVOLAN KANSSA

Meillä on neuvolan perhevalmennusta yhteistyössä hammashoidon kanssa keväällä ja syksyllä. Perhevalmennus on tarkoitettu vanhemmille, joiden vauvat ovat 3kk-6kk ikäisiä. Valmennus tapahtuu Avoimessa päiväkodissa Pikku-Hepossa. Hammashoitaja kertoo hammashoidosta ja me varhaiskasvatuspalveluista. Kun lapsi täyttää 4 vuotta, on hänellä neuvolassa 4 – vuotis tarkastus. Tätä hyvinvoinnin tarkista varten täytämme päivähoiton kuvauksen lapsesta. Käymme vanhempien kanssa keskustelun, mitä kirjoitamme ja annamme lomakkeen vanhemmille ja he vievät sen neuvolaan. Neuvola lähettää sen sitten meille takaisin.

26 TYÖYHTEISÖN RAKENTEET JA TOIMINNAN ARVIOINTI

YKSIKÖLLÄMME TOIMINTASUUNNITELMA, JOKA VAIHTUU VUOSITTAIN JA POHJAA VANTAAN VARHAISKASVATUKSEN STRATEGIAAN

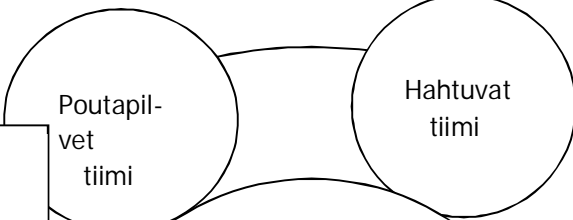
Yksiköllämme omat vastuuhenkilöt näillä alueilla:
Ekologia, Leikki, Uskonto, Kulttuuri, Monikulttuurisuus, Liikunta, Työturvallisuus, ATK.

JOKAISELLA TIIMILLÄ OMA TOIMINTASUUNNITELMANSA

Jokaisella tiimillä 1 x viikossa palaveri jossa keskustellaan, suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa.

Tiimien ja johtajan yhteinen kehittämisspäivä 1 x vuosi

Tiimit ja johtaja käyvät ryhmän toimintasuunnitelma-arvioinnit 2x vuodessa

Pedagogisia keskusteluja

Työ hyvinvointiryhmä

Koulutukseen osallistuminen

Tiimien yhteinen arviointi – ja kehittämisilta johtajan kanssa 2 x vuosi.

Henkilökunnan ja johtajan kehityskeskustelut vuosittain

Vantaa

Sivistystoimi, varhaiskasvatus
Suitsikujan varhaiskasvatuksen toimintayksikkö

Suitsikujan päiväkoti:
Suitsikuja 2, 01200 Vantaa, 09-8393 0866

Aisakellon päiväkoti:
Hiirakkokuja 5, 01200 Vantaa, 09-8393 0251

Avoin päiväkoti Pikku-Hepo:
Hiirakkokuja 4, 01200 Vantaa, 09-8393 0259